

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 2

Februar 1978

14. årgang

Stecke i Herren

Øivind Andersen

Vi leser i Efes. 6, 10-13 : «For øvrig - bli sterke i Herren og i hans veldes kraft. Iklæ eder Guds fulle rustning, så I kan stå eder mot djevelens listige angrep; for vi har ikke kamp mot blod og kjød, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens ånde-hær i himmelrommet. Ta derfor Guds fulle rustning på, så I kan gjøre motstand på den onde dag og stå etter å ha overvunnet alt.»

Forøvrig, står det i vår bibeloversettelse, det betyr egentlig det som det fremfor alt kommer an på, det er å bli sterke i Herren og i hans veldes kraft. Vi tror at Jesus skal gjøre oss sterke som kristne, det er vi innstilte på. Det er ikke i Jesus vi er innstillet på, det er ikke vi som skal bli sterke i oss selv, men vi skal være sterke i Hans kraft og i Hans velde. Det betyr at vi skal være sterke ved å være avhengig av Jesus, og på grunn av at Jesus har seiret. Hans velde, betyr at Jesus har makten fordi han har seiret over våre fiender. Det herredømme som trengs forat våre fiender skal ligge under for oss, det herredømme har Jesus. Som vår representant og stedfortreder har Jesus seiret både over Satan og hele ondskapens ånde-hær. Det er på våre vegne, som sagt, derfor er også hans seier vår seier, derfor er det også at vi blir sterke ved hans veldes kraft. Dette blir altfor lite forkynt i vår tid, og vi har som regel en helt feil-

aktig innstilling, vi ber om styrke og om kraft og går og venter på en kraft som skal komme over oss. Og når vi så har fått den, skal vi anvende den imot våre fristelser og imot alt som vil rive os bort fra Herren. Men så kommer ikke den kraften, og det resulterer bare stadig i nederlag og avmakt.

Derfor skal vi legge merke til denne formaning. Det som det egentlig kommer an på for oss, det er å bli sterke i Herren, i ham selv, og i kraft av at Jesus han har seiret, den seier som altså er min og din seier. Du og jeg seirer ved å være avhengig av ham, ved å være enig med ham, ved å støle på ham, ved å være sterke i ham. Det er ikke godt å si det bedre enn Skriften kan sie det.

Det som gjør dette så usigelig nødvendig for oss, det er den motstand vi har omkring oss. Vi har ikke kamp mot blod og kjøt, står det blant annet i det som jeg leste her. Jeg vet ikke om du har tenkt over hvorfor det er sagt? Grunnen er at den kamp vi møter kommer igjennem blod og kjøt, den kommer gjennem mennesker, vi møter den for det første gjennem vårt eget gamle menneske, og vi møter den gjennem andre mennesker. Guds ord vi vil skal være klar over at det vi møter i vårt gamle menneske, og den motstand som kommer igjennem andre mennesker, den kommer ikke fra mennesket, den kommer fra Satan og fra en veldig organisert hær som Sa-

tan har av falne engler, og som er omkring oss på alle kanter. I Daniels bok kap. 10 hører vi om en som kalles for Perserrikets fyrste. Han sto imot han, lik en menneskesønn, som kom til Daniel som svar på hans bønn. Det tok ham 21 dager å nå frem til Daniel. Hvem er denne Perserrikets fyrste? Det er en offiser i ondskapens åndehær, en som hadde som sin oppgave å hindre Guds rike der i Persia. Og Persia var et strategisk punkt den gangen for Guds rike, fordi Daniel var der og Guds rikes store hemmeligheter ble forkjent ved ham, og Herren forberedte store ting der i Persia, og dette måtte hindres. Så var det en anfører i ondskapens åndehær som hadde det som sin oppgave å undersøke dette og oppbygge motstanden mot dette, og som hadde en hel hær med seg. Vi har slike anførere i ondskapens åndehær utover i våre byer og våre bygder. Der hvor Gud arbeider, der prøver også Satan å sette inn, det kan du stole på. Dette er det Guds ord ber oss om å rekne med, derfor sies det til oss: Vi har ikke kamp mot blod og kjøt.

Vi er undergitt en innflytelse, jeg vet ikke om du har tenkt på hva som ligger bakom ordet innflytelse? I stor utstrekning er det sataniske krefter, det er krefter som nettopp kommer igjennem onde ånder. Det møter oss gjennem mennesker forstår du, men bakom står denne hær som Guds ord sier vi skal rekne med. Vi har ikke kamp mot kjøt og blod, men mot makter, mot myndigheter, mot verdens herrer i dette mørke, mot ondskapens åndehær i himmelrommet.

Hvordan møter vi disse maktene? Vi skal se litt nøyere på det. For det første møter vi dem på den måten at alle mennesker som ikke er omvendt til Gud står under denne hærs innflytelse. Vi leser om det i begynnelsen av kap. 2 her i Efeserbrevet. Der er talt om høvdingen over luftens makter: «Den ånd som nu er virksom i vanstroens barn». Her hører du det altså, det er en ånd som er virksom i vanstroens barn, og den kommer fra

Satan selv. Den ånd, den viser seg som en innflytelse som går oss imot i Guds rike. Vi må regne med at hvert eneste menneske står under denne makts innflytelse inntil han blir omvendt og født på nytt. Da går vi over fra Satans makt og til Gud, står det, fra mørke til lys, fra død til liv.

Videre skal du merke deg at Satan bruker religiøse mennesker. Det skal blant dere komme falske lærere, som skal lure inn vranglærdommer som leder til fortapelse, idet de endå nekter den Herre som kjøpte dem, står det i Peters brev. De skal lure inn vranglærdommer, det ser jo ut som det kommer fra mennesker, men der tales om forførende ånder og djevlers lærdommer. Det skal altså blant dere komme falske lærere, og de er redskaper for demoniske krefter.

Vi hører også om antikristens ånd, som allerede nu er i verden. Og den kan du kjenne på et meget bestemt kjennetegn, det er de som nekter at Jesus er Guds Sønn. Den som nekter Sønnen har heller ikke Faderen, står det, og dette er antikristen, den som nekter Faderen og Sønnen. Der som Jesus nektes som Guds Sønn altså, der er ondskapens åndehær ute med sin innflytelse. Og jeg kunne også nevne mange andre ting, hvor vi møter denne forferdelige ondskapens åndehær, men det får være med disse eksempler ut fra Guds ord. Det er fullstendig nok til at du og jeg skal ta denne formaning til oss, og bli sterke i Herren og i hans veldes kraft.

Og så blir da spørsmålet videre, hvordan går da det til å bli sterke i Herren? For det første skal du vite at Jesus har seiret allerede over denne ondskapens åndehær. Det leser vi om bl. a. i Kolles. 2, 15: «Han avvepnet maktene og myndighetene, og stilte dem åpenlyst tilskue (det betyr stilte dem frem i deres nederlag), idet han viste seg som seierherre over dem på korset.»

Da Jesus døde på Golgata kors, ble Satan avvepnet der. Overfor Jesus har han lidt nederlag, overfor Jesus er hele ondska-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde opp av friviljuge gåver.

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland ,5400 Stord. Postgiro : 42887, Stord.

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppsæiling, adresseforandring og gåver til bladet.

Red. Amund Lid, tlf. 75 Norheimsund og post 5600 Norheimsund.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon
Form.: Leif Øygarden, 3766 Sannidal
Tlf. Kragerø (036) 83117

Kass.: Sverre Bøhn, 5601 Norheim-
sund. Postgiro: 68213. Bankgiro :
Vikøy Sparebank 3530.07.09492

pens åndehær beseirede motstandere, og vi har fått et våpen som Satan ikke kan stå seg imot, *det er Guds ord.*

Den som holder seg til Guds ord, og som bruker det og er avhengig av det, kan ikke ødelegges av Satan. Satan kan friste ham, han kan anfekte ham, han kan prøve på mange slags vis, men Stan kan ikke få herredøme over det menneske som holder seg til Guds ord.

Når du holder deg til Ordet om Jesus og hans seier, og alt som forkynnes deg om ham, da blir du sterkt i Herren, da blir du sterkt i hans veldes kraft, da kommer du til å seire over disse veldige krefter ved Jesus Kristus. Amen.

Avskrift fra lydband fra den Lutherske Timen i Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea, ved A.L.

Ha takk, o Gud

Mel.: O Jesus, du som fyller alt i alle

Ha takk o Gud for alt som du meg skjenker,

Ha takk for nåden - større enn jeg vet.

Takk for det bud: «Jeg løser dine lenker»

Takk for din grenseløse kjærighet.

Kor :

Å Jesus, jeg vil tilbe deg, min klippe
Skjønt fattig er den takk jeg bringer deg.
For du vil aldri noen gang meg slippe,
Jeg vandrer trygg og sikker lysets vei.

Ha takk for kallet som du lot meg kjenne,
Alt mens jeg var i livets første vår.
Takk for den ild som du i meg lot tenne,
Da jeg fikk se din sides åpne sår.

Takk for det blod, Guds lam, som du lot flyte,
Da du på korset led og stred for meg !
Takk for du kunne Satans makt nedbryte !
Takk at selv døden ble for svak for deg !

Takk at du lever nå, og er den samme !
Takk at du går i forbønn hos vår Far
Takk at du leger blinde, halte, lamme !
Takk for det liv som jeg i deg nå har !

Av Kristi Røsvik, som miste livet ved flyulukka ved Oslo lillejulaften, sammen med sin lille sønn Håkon. Denne sangen skreiv ho like før ho omkom.

To sider av same sak

Det som er gjort og det som fortsatt må gjøres, det er to sider av samme sak.

Det som Jesus gjorde til alle menneskers frelse, det er gjort og fullført. Den gjerning er den mest grundige og fullførte gjerning som noen sinne er gjort her på jord. Det finnes mange store og gode gjerninger som er utført på jord, både timelige og åndelige, men ved alle disse finnes der noe som kunne vært annerledes og bedre gjort, men det Jesus gjorde en gang for alle er utført på en så fullkommen måte at selv skaperen tok det godt nok. Det er prøvet ved den høyeste domstol og ble godtatt. Det er omskrevet i Bibelen, som er et klart dokument med vidners underskrift, og likevel er det så vanskelig for menneskene å tro og godta det.

Hva kommer det av? Først og fremst kommer det av vår syndige natur, som ikke fører de ting som hører Guds rike til.

Her begynner det arbeide som fortsatt må gjøres. Det er å overbevise menneskene om at de kan bli frelst ved det en annen har gjort det vanskeligste og nærsagt mest umulige arbeid som finnes på jord. Det vil aldri lykkes for noe menneske, det er alene den Hellige Ånd som kan overbevise en synder om det. Og der har vi vel årsaken til at til tross for alt det arbeide som gjøres på dette felt, så er det få som blir overbevist og tror dette budskap. Her setter djevelen inn med all sin kunnskap og list, for å få menneskene opptatt med alle andre ting i Bibelen, så de ikke skal se sannheten om Jesu gjerning for menneskene og tro den. Djevelen har ikke noe imot at vi diskuterer dåpen, menighetsordningen og mange andre ting i Bibelen, hvis han derved kan lede oss bort fra det virkelige sentrale.

Dette er et arbeide som ikke blir ferdig så lenge nådetiden varer, og har kampen vært hård før, blir den ikke bedre heretter. Det

er vel vanskelig å forstå at djevelen setter inn et veldig press her, for å gjøre forkynnerne forvirret og uklare slik at de blander sammen lov og evangelium, istedenfor å forkynne klart at Jesu gjerning for oss er nok til frelse.

Men det ser ut for at skal dette budskap få plass i hjertene, da må sjelene føres frem til å se at de er fortapt. Her tror jeg de gamle forkynnerne var mer tro mot Skriften enn forkynnelsen i dag. Det ordet fortapt hører vi ikke ofte fra våre talerstoler nå, og dermed heller ikke Bibelens klare budskap om menneskenes synd og fortapte tilstand. Derfor er det heller ikke mange som er i den stilling at de trenger frelse og redning. Frelsen kan også oversettes med redning. Når du er kommet i den skibbrudnes stilling, da er det bare et om å gjøre, å bli reddet, og da brukes alle midler som er for hånden. Det kan alle som har opplevet det vitne om. En og annen besvimer av redsel, men andre tar seg av dem og redder dem, uten at de visste hvorledes det gikk til. Den blindfødde kunne heller ikke forklare hvorledes det gikk til at han fikk synet igjen, men han visste at han som var blind ser nå.

Således finnes det også mennesker som blir reddet eller frelst, uten at de i detaljer kan fortelle hvorledes det gikk til. Men de kan si som den blinde:

En ting vet jeg, jeg var blind, men nå ser jeg at jeg er frelst. Slike kommer ofte i anfektelse når de hører andre som forteller hvorledes det gikk til at de ble frelst, for det kan de ikke gjøre. Har du den samme ånd, så bry deg ikke om hva måte eller hvorledes det gikk til at du kom til troen. Det ligger i Guds hand.

Men det finnes også et annet arbeide som ikke må glemmes. Det første er å føre en synder inn til Kristus så han mottar frelsen i ham. Det andre er å føre den frelte synder

inn i helliggjørelsen. I 2. Timot. 3, 17 leser vi : «Foratt det Guds menneske kan være fullkommen, dugelig til all god gjerning.» Her kalles en frelst synder for et Guds menneske, og er det bare i følge det Jesus er og har gjort. Men dette Guds menneske trenger å oppøves i å gjøre gode gjerninger, til ære for Gud og til gagn for våre medmennesker. Da vil han være et kar til ære, helliget og nyttigt for husbonden, rede til all god gjerning. (2. Timot. 2, 21.)

Når et menneske har tatt imot den frelse som Jesus har gjort, i tro, da er han frelst uten gjerninger fra vår side. Men da blir det skapt et sinn som har en indre trang til å gjøre det Gud vil, en trang til å leve annerledes enn før. Det er ikke en trang til gode gjerninger for din egen skyld, ikke for å være eller bli et Guds barn, men for Guds skyld og for andre menneskers skyld, en frukt og en takk til Gud som har frelst deg av nåde, uforkyldt.

Denne lyst kan ødelegges, men den kan også styrkes og fornyes. Og her har Gud kalt sine tjenere til et stort arbeide, til å styrke denne lyst hos Guds folk, styrke deres indre menneske så de har sin lyst i Guds lov, styrke troens lydighet mot Gud og evangeliet.

Den beste måte å styrke denne lyst på, det er å forkynne evangeliet på en slik måte at det blir levendegjort for hjertene på nytt. For evangeliet er åpenbart til frelse for alle menneske, meddi det oppseder oss til å si fra oss gudløysa og verdslege lyster, til å leva visleg og gudfryktig. Ved det skaper Gud seg et eiendomsfolk som er ihuga til gode gjerninger (Titus 2, 11-14.)

Men også formaningene er gitt oss til hjelp i dette arbeidet. Tenk om vi var mer våkne her? Da tror jeg at det ble ikke så ofte sagt at det er så kaldt og lite åndelig i vårt lag eller forsamling. Her har vi alle et ansvar, for det står skrevet at vi skal oppgløde hverandre til kjærlighet og gode gjerninger. Ved at du selv kommer oppvarmet og opglødet av Gud til møte eller forening, vil det bli overført til de andre. Av mange små glør kan det bli en god varme. Det har jeg merket i en forening der èn tar et større løft og har mere å gi enn de andre. Men ennå mer merker jeg det der det er mange som har noe å gi og er med å bære, der blir det lett og godt å arbeide og å være. Her bør vi oppmuntre hverandre, for da er vi med å fremskynde Jesu komme.

Ole Rolfsnes.

Visshet om syndernes forlatelse

Av C. O. Rosenius

Kan jeg bli viss på at jeg er en kristen?

Det er ikke rett med en som vil være kristen, men som lar seg nøye med å leve i uvissitet om sin nådestand. Han er enten en sovende hykler eller i det minste en søvnig kristen.

Det ligger i sakens natur : En brud som lar seg nøye med å leve i uvissitet om brudgommen elsker henne, har ingen rett kjærlighet. Når mange fornekter muligheten av å få

visshet om syndenes forlatelse, da er dette et tegn på ubotferdigheit og også et eksempel på hvordan man kan unnskydde seg. Man er innbilsk og åndelig hovmodig.

Om dette sier Luther : Når de kainske helgener hører denne bekjennelsen, korser de seg og sier : Gud bevare meg fra å bli så innbilsk at jeg sier at jeg er et Guds barn ! Nei, jeg vil ydmyke meg og bare erkjenne at jeg er en stakkars synder, og Gud skal se til

den ydmyke.

Men Skriften sier : Vi vet at vi er gått over fra døden til livet (1. Joh. 3, 14). Vi vet at vi er av sannheten (v. 19. Vi vet at vi er av Gud. (5, 19). Vi vet at Guds Sønn er kommet, og han har gitt oss skjønn til å kjenne den Sanne, og vi er i den Sanne, i hans Sønn Jesus Kristus (v. 20.)

Her sto det at vi vet at vi er Guds barn, har syndenes forlatelse og det evige liv. «Derfor» sier Luther, «må vi beflitte oss på å rykke opp med rot denne skadelige villfarelsen at mennesket ikke skal vite om han er i eller uten nåde». (Luthers forklaringer til Galaterbrevet, kap. 4, 6.)

Denne villfarelsen kommer ikke av at Guds ord er dunkelt. For det taler tydelig om dette. Men villfarelsen kommer fra det ubotferdige hjerte. En annen sak er det at man ikke straks får vissheten når man søker den.

Om en sjel er ærlig og hungrer og tørster etter rettferdighet, er det dog en stor mangel i hans kristendom at han ennå ikke er viss på nåden. Det er nok som Luther sier at synd-forlatelsen dels er hemmelig hos Gud, dels følbar for sjelen. Synderinnen ved Jesu føtter hadde nok fortelsen før han sa til henne: «Dine synder er deg forlatt.» Men det er ikke rett med en kristen før han kommer til visshet om sin nådestand. For Guds rike er rettferdighet, fred og glede i Den hellige ånd.

Før dette skjer, får han aldri kraft til riktig å elske, takke og prise Gud og leve for ham. Sikkert er det at man har samme rettferdighet med en svak og en sterk tro, men ikke samme *helliggjørelse*. For helliggjørelsen, kraften og Åndens frukter kommer alltid av troens visshet og styrke.

Men når man skal bli viss på Guds nåde, må man ikke begynne å ransake seg — om man er rett omvendt, om man har de rette erfaringer om det åndelige liv. Og finner man disse, så er det i orden. Men finner man litt trøst på denne måten, så er den vaklende, som svikter når man mest trenger den, nemlig

i nød og anfektelse. For da finner man ikke noe tegn på at man har det rett.

Dessuten er denne trøst en uren trøst, for den er ikke ene og alene grunnet på Kristus. Den rette trosvisshet må grunnes på det blotte ord om Kristus. Det er bare den allmektige Guds egne ord og gjerninger i Krisuts som består i nød og død — ord som gjelder de ugudelige og helt fortapte.

Den eneste rette vei til visshet er å ta Gud på ordet eller at man sier etter hva Gud sier fore, som en av kirkefedrene uttrykker seg : «Hvor trygg og viss er jeg ikke når jeg sier etter det min Guds sier fore.» Paulus sier at troen kommer av forkynnelsen. Den rette tro og visshet oppstår på den måten at jeg blir trøstet og glad og viss på Guds nåde allene ved det som Kristus har gjort og Gud har forsikret. Og denne trøst får jeg ikke fordi jeg anser meg verdig til å tro, men mens jeg mener at jeg mangler så meget at jeg ikke tør tro.

Den fortapte sønn var langt borte da hans far overrasket ham med sin nåde og tilgivelse. Først når man har fått trøst i Kristus, ved Ordet, kan man finne troens virkninger og egenskaper hos seg. Som Johannes sier: «Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv». Men den første og egentlige trosvisshet må alltid oppstå av Ordet før alle troens egenskaper og frukter.

Vi gjengir noe av det C. H. Bogatsky sier om dette. Han skriver omrent slik : Jeg sier ikke at den som ikke har visshet, ennå er ubotferdig og vantro. Nei, da ville man jo gjøre de engstelige enda mer engestelige. Men det er sikkert : Er man i sjelenød, søker man med fullt alvor etter visshet. Man lengter ikke etter noe i hele verden som etter nåde og syndenes forlatelse, ja, vil heller miste alt enn fortsatt å være i uvissitet.

Den som ikke har funnet fred og heller ikke søker etter den, men derimot higer etter mange andre ting, er ikke for alvor botferdig. Det står ikke rett til med ham. Men den som ikke

kan bli rolig før han har funnet den sanne fred i Kristi sår, og med vissitet vet at han har forlattelse, han skal sikkert finne det han søker. For også her gjelder det: Den som ber, han får, og den som leter, han finner.

Min Gud er en forsonet Gud

Den botferdige vet at han ikke søker falsk trøst og ikke vil misbruke nåden, men av hjertet si nei til synden.

Således kan han også være viss på at han har nåde og syndenes forlattelse. Gud har med en ed innsatt Kristus, sin yppersteprest (Hebr. 7, 21, 28; Salme 110, 4). Følgelig har han også med ed stadfestet hele Kristi forsoner-gjerning og sagt:

Så sant jeg lever: Min Sønn er en evig og fullkommen yppersteprest. Så sant jeg lever: Alle skal ved ham bli forsonet, og all skyld bli betalt ved hans blod. Så sant jeg lever: Alle som gjør bot og tror, skal ha syndenes forlattelse i hans navn.

Den som gjør bot, kan derfor med Guds egen ed bli viss og si: Så sant Gud lever, har jeg ved Kristus del i forsoningen, og er fullkommen rettferdig og salig. For Gud har ikke bare sagt det, han har også bekreftet det med ed. Og Gud bryter ikke sin ed. Når jeg søker ham alene i Jesus Kristus, behøver jeg ikke tvile og være uviss, likeså lite som jeg twiler på at han holder sin ed. Johannes sier jo: «Vi vet at vi er gått over fra døden til livet» (1. Joh. 3, 14). Den troende er i Kristus, og da er det ingen fordømmelse. For det ligger ikke noen synd på Kristus lenger. Han er i himmelen uten synd, og den troende som er i ham, er også uten synd, eller ansees av Gud som om han er uten synd.

Og er synden forlatt, kan ingen lov anklage ham mer. Men kan ikke loven anklage mer, så har han ingen vond samvittighet, han har en fullkommen samvittighet (Hebr. 9, 9; 10, 12). Denne samvittighet vet ikke lenger om noen synd som kan fordømme ham. For han vet at alle syndene ligger på Kristus. Ja, han

vet at Gud ser på ham som om han var naglet til korset, selv var blitt begravd og hans synder med ham, selv oppstått fra de døde med Kristus, blitt frikjent fra alle sine synder og allerede forvandlet til det himmelske vesen (Ef. 2, 6). Han kan følgelig likså lite dø som Kristus — bare han blir i Kristus.

Da må han jo være viss på syndenes forlattelse. For i Kristus er han uten synd, fri fra lovens forbannelse og anklager fra den vonde samvittighet. For den troendes samvittighet, er, som Luther sier, Kristi brudekammer. Her bor alene brudgommen. Loven kan nok ennå angripe kjødet. Men i *samvittigheten* skal ikke loven komme med sin dødsdom og sine trusler.

Men ofte bruker vi ikke loven mot kjødet, men kjæler for kjødet og gjør det vi vil. Derimot lar vi lett loven komme inn i samvittigheten der den ikke hører hjemme. Så fører den oss ut i frykt og treldom. Og således snur vi opp ned på det hele.

Vi er fri der hvor vi ikke skulle være fri, nemlig overfor vårt kjød. Men den *falske* frihet fra loven, dette at man viker fra loven, fører nettopp igjen under loven og treldomsfrykten. For selv om troens fred ikke grunner seg på alvoret i vår guds frykt, men på Kristus, kan vi likevel ikke bli stående, dersom vi lever etter kjødet.

De mennesker som er vakt, men som ennå ikke har fått vissitet, kan man dele i tre grupper:

Dene ene består av dem som ennå ikke riktig kjenner sin egen fordervelse, men støtter seg til meget av sin egenrettferdighet. De vil ennå ikke la seg kle av. De har mange unnskyldninger og har ikke fått en lukket munn for Gud. De er derfor ikke for alvor bekymret for sin sjel og gjør ikke noe særlig for å få fred, men nøyer seg med et lite nådeglimt av og til. De må komme til alvor i omsorgen for sin sjel, så ingenting blir mer verdifullt for dem enn å redde sin sjel og bli viss på sin salighet.

Salige er de fattige i ånden

Den andre gruppen består av dem som kan regnes som alvorlig søker. Men de er fanget i en eller annen skjødesynd. De blir da gående uten fred og får ikke troens visshet. Kjærligheten til deres skjødesynd er så stor at de ikke kan kjenne om de virkelig vil bli kvitt den, og derfor utelukker de seg selv fra nåden. Når derfor hjertet i troen ikke smaker Guds kjærighet og blir fylt av en ny himmelsk skatt som er mer kjær enn alt annet, så fortsetter de å være fanget under synden.

Dette er en sørgetlig tilstand. Mer enn ellers kjenner man at ingen menneskelig makt kan hjelpe. Men Herren kan også gjøre slike treller fri. Når de nemlig fortsetter å høre Guds ord, kan de komme i så stor nød at de blir helt utmattet. Synden blir en plage for dem. Eller Guds nåde blir så stor for dem at kjærligheten til synden forsvinner.

Den tredje gruppe som har vanskelig for å finne fred, er dypt grepet av sin nød og fordervelse. De ber og lengter mer etter nåde enn etter noe annet i verden. Men de har av naturen et engstelig sinn som er tilbøyelig til lovens vesen og til overdrivelsrer. Så kommer fienden og vekker opp deres vantro og gir dem alle slags underlige tanker, så de vet hverken ut eller inn. De kjenner ikke noe annet enn synd og fordervelse, blindhet, hjertets hardhet og vantro.

Slike menesker bør man lokke og oppmuntre. De har ofte mer tro enn de tenker. De har en gråtende og kjempende tro. For lengsel, hunger, tørst og rop er allerede troens bebynnelse. «De saktmidores begjærling hører du, Herre» (Salme 10, 17). «De så opp til ham og strålte av glede, og deres åsyn rødmet aldri av skam» (Salme 34, 6). Og Jesus priser dem salige som er fattige i ånden, som sørger, som tørster etter rettferdighet (Matt. 5, 3-6). De er som et knekket rør og en rykende tanne som Herren ikke skal knuse og slokke (Es. 42, 3). De skal få trøst. Hvorfor? Jo, deres skyld er betalt. (Es. 40, 2)

Dette ord skal de forstå, og til dette ord skal de holde seg inntil de får den fulle trøst, inntil den klare morgenstjerne oppgår i deres hjerte og alt blir klart for dem (2. Pet. 1, 9)

Deres feil er at de oppholder seg for lenge med synden og hjertets fordervelse. Det er godt at de opplever sin fordervelse, vantro og hjertets hardhet. De har jo bedt om dette. Men de må ikke stanse her. De må komme fra loven til evangeliet, som opplyser og gjør levende. De må se bort fra synden til Kristus, og la opplevelsen av synden nettopp drive dem til den korsfestede og der få se hvordan han har utslettet deres synd, hvorledes han har innestått for deres vantro, hjertets hardhet, blindhet og mørke.

Hvorfor twiler man da på at Gud kan forlate all synd? Skylden er jo nå betalt. Nå kan Gud forlate ham alt for ingenting, av uforskyldt nåde. *Derfor må han se på Kristus og ikke lenger på seg selv.* For han kan ikke få nåde som en som er from, rettferdig og verdig, men som en som er uverdig og ugodelig og tror på ham som rettferdiggjør den ugodelige (Rom. 4, 5.)

Om dette sier Luther: «For derfor ber vi, fordi vi ikke er verdige til å be (eller til å ta imot nåden, og nettopp derved blir vi verdige til å be og bli bønnhørt, fordi vi tror at vi er uverdige og våger det alene på Guds trofasthet.»

En slik sjel fortsetter altså bare med å bruke nådemidlene flittig, og fortsetter med å trenge inn i evangeliets løfter og bare sette sin lit til nåden i Kristus. Han skal vite at Gud forlanger ingen fortjeneste, ja, han forlanger slett ingenting, men vil forlate ham alt og gjøre ham salig av bare nåde.

Syndenes forlatelse er en fullkommen forlatelse

Vil man virkelig bli salig alene ved nåden i Kristus, så er man allerede salig, enten man tror det eller ikke. Man skal bare ty hen til Kristus og ta imot nåde for alt. Og Herren vil

gi alt av nåde — uten betaling.

Syndenes forlatelse er helt fullkommen — den omfatter både vår arvesynd og den synd vi har gjort. Den gjelder både for tid og evighet. Og Kristi rettferdighet og nåde er helt fullkommen, den varer fra evighet til evighet. For den kommer fra vår fullkomne ypperst-prest som har et evig prestedømme, og som kan gjøre alle dem salige som kommer til Gud ved ham, og som alltid lever for å gå i forbønn for oss.

Derfor heter det i Dan. 9, 24 at en evig rettferdighet er kommet ved Kristus, og i Salme 89 står det at nåden er en evig nåde. Alle synder, hva det nå enn er, forlates. «Han som forlater deg alle dine synder,» heter det i Salme 103. Synden skal kastes i havets dyp og utslettes som en tåke og en sky (Mika 7, 19; Es. 44, 21). Den skal skilles fra oss så langt som øst er fra vest (Salme 103, 12) — I denne fullkomne syndenes forlatelse bor den troende. Om han vakler, er vantroen eller den svake tro årsaken, idet han ikke alltid ser på Kristuså men vil finne noe hos seg selv som han kan trøste seg til.

Det er dette Francke tenker på når han sier disse skjonne ord : «Så lenge et menneske ikke finner noe hos seg selv, men alt i Kristus, og blir oppmuntrert og styrket av Gud. Men så lenge svever hjertet i den himmelske fryd så snart hjertet opphoyer seg og ikke søker sin frelse helt og holdent i syndenes forlatelse, begynner man på en feil vei som er full av uro.»

Det er derfor nødvendig at man alltid anser seg som et ugudelig, fortapt og fordømt menneske av naturen, og erkjenner at man også med sine beste gjerninger er en synder som går fortapt, hvis Gud skal gå i rette med ham.

Vi må altså svøpe os inn i Kristus og hans rettferdighet og la det være vår trøst og glede. Som Luther sier : «Vi skal tenke på Kristi rike som om det var et stort, vakkert hvelv

eller dekke, som var trukket over oss på alle sider. Det skjuler og beskytter fra Guds vrede. Ja, det er liksom en stor, vid himmel hvor bare nåde og forlatelse lyser og oppfyller verden og alle ting, så at alle synder der oppe er liksom en dråpe mot det store havet, og selv om synden trykker, kan den ikke skade, men smelte bort og forsvinne for nåden.»

Nyomvendte vil nok søke trøst i sin sinnsforandring og de nådegaver de har fått, og være sterkt opptatt av helliggjørelsen både hos seg selv og andre. Men da de søker sin fred mer i disse nådebekker enn i Kristus selv, eller vil trøste seg mer med sin helliggjørelse enn med syndenes forlatelse, blir de snart tørre og uten kraft. De blir urolige og mister vissheten fordi de stadig ser at alt hos dem er ufullkommen. Ja, blir de riktig fattige i ånden, er det for dem som om de ikke har begynt en gang !

Men nå må de igjen søke sin fred i Jesu sår og sette alt sitt håp til nåden. For dersom tus og hvert øyeblikk tror syndenes forlatelse, jeg ikke holder meg til rettferdigheten i Kris-kan loven snart treng seg inn hos meg og gjøre meg engstelig og urolig. Og så lider og uttappes hele mitt kristenliv. Og helliggjørelsen blir det heller ikke noe av. For det skal vi merke oss : Forlatelse er det første, og alt må gå gjennom den, slik som Jesus sier selv: «Liksom grenen ikke kan bære frukt av seg selv, men bare når den blir i vintreet, således heller ikke I uten at I blir i meg.» (Joh. 15, 4).

«Jeg er vintreet, I er grenene; den som blir i meg, og jeg i ham, han bærer megen frukt, for uten meg kan I intet gjøre» (Joh. 15, 4)

Måtte han som er troens begynner og fullender, selv hjelpe oss til den sanne tro og til å bli i den inntil enden ! Amen.

Fra Veiledning til fred av Rosenius.

Et tilbakeblikk

Når dette blir skrive er me komne til året sin siste dag, og det er då vanleg at ein ser tilbake på året som gjekk. Ser me på Guds nåde og godhet, då har me mykje å takka for og lovsyngja Herren for. Me må vel seia med salmisten : Det er Guds nåde at det ikkje er ute med oss. Men ser me på oss og det livet me lever som kristne, då blir det nok mykje me må syrgja og skjemmast over. Men det kan vera til nytte for oss å sjå tilbake på båe deler.

Men eg trur me må innskrenka oss til å sjå tilbake på den siste delen av året, julehelga og det som tilhøyrer den. Det er også nåde frå Gud å få høgtida jul år etter år. Den julehelga me nå har gjennomlevt og kan sjå tilbake på, er den nitten hundra og syttisjuande julehelga sidan englane på Betlehemsmarka kom med den store bodskapen : «Sjå eg fornynner dykk ei stor gleda som skal timast alt folket : *Dykk er idag ein frelsar fødd, han er Kristus Herren*». Det var denne bodskapen og denne hendinga som blei årsak til vår julehøgtid, som me nå i snart to tusen år har høgtida. Av Englane sin lovsang : Æra vere Gud i det høgste, fred på jorda og Guds velbehag mellom menneska, skynar me at Gud ville det skulle bli ei gledefest med lovsong og takk til Gud.

Men ser me tilbake på den siste julehøgtida, og tenkjer på dei mange tidlegare julehelger me minnest, så må i alle fall eg vedgå at det blei ikkje slik som eg gjerne ville — og slett ikkje slik eg trur Gud ville det. Skal eg seia det slik det verkeleg er, då må eg seia at inga tid i året kjem med så mykje hjartesorg og lidning for sjela som julehelga. Årsaka til det er så visst ikkje å finna hjå han som blei fødd julenatta, eller i den bodskapen englane bringa oss, i det Gud har gitt oss gjennom Jesus, for den er den same i dag som den gongen og blir det til evig tid,

seier Guds ord.

Det som bringar hjartesorg og lidning i sjela, er alt det som menneska har ført inn i jula, alt det verda si ånd prøver å skapa fest og juleglede ved, og som trengjer bort Jesus og evangeliet og den sanne julegleda frå høgtida. Guds store gåva, Jesus og evangeliet om han, kjem i skuggen av ei falsk julegleda og forgjengelege og verdslege gäver som ikkje har nokon plass i jula og bodskapen frå Gud. Tenkjer me oss tilbake til tida før jul når me gled os til jula som kjem, og spør kva me gled oss til? Best kjem det vel til syne når det gjeld barna våre. Skal me vera sann og erleg lyt me vel vedgå at det er gävene me skal gi og få til jul som fyller sinn og tanke og skaper største gleda. Og tenkjer me tilbake til julaftan i heimane våre, kva var midtpunktet og kva opptok sinn og tanke hjå unge og gamle? Eg har vanskeleg for å tru at det var Jesus og evangeliet, heller juletreet med den dungen av pakkar under, som veks år for år i mengd og i pris. Korleis såg det ut i din heim når det heile var over? — truleg likna det mest på ei slagmark. Det er for barna sin del, seier du gjerne. Eg må spørja om du verkeleg trur at dette er til det gode for barna? Eg trur det er til stor skade for barna, og synda er vår som har lært dei opp slik. Når skal vårt kristenfolk vakna opp og sjå at Satan tek frå oss jula, og let oss få ein därleg erstatning i staden.

Går me så lenger tilbake i året og tenkjer på påskehelga, tida då Jesus leid for våre synder, og vann oss ei evig utløysing, så ser me det same. Også denne helga held på å få eit nytt innhald for store deler av vårt folk, og litt om senn smittar det over også på dei som trur og er frelst.

Guds gåva

Guds store gåva, er jula sitt rette innhald :

«Dykk er idag ein frelsar født». Jesus er ei gåva som skal timast *alt folket*, det vil seia at den er gitt og tiltenkt alle, små og store, fatige og rike, unge og gamle, vonde og gode. Alle treng me om Han, og Han innheld alt det me treng, kven me så er. Gud har samla alt det me treng om i liv og i død, her på jorda og for himmelen, er gitt og gløymt i det eine ordet — *Jesus*.

Den ytre pakningen ser ikkje så tiltrekkskande ut som på dei gåvane under julestreet, heller ikkje er de ombunden med så fargerike og krulla band, men innhaldet er verdifullt. Esaias seier om han at me såg han, men han såg ikkje hugnaleg ut, han rann som ein renning or turre jorda, han hadde ingen skapnad eller herlegdom. Vannvyrd var han, velkjend med liding, ein mann som folk heldt seg unna, han var som ein som ingen vil sjå på, me rekna han for inkje. Slik såg dei på Guds gåva — *Jesus* — i hans samtid, og slik ser dei fleste på han i dag.

Men innhaldet og verdien av det, det ser du ikkje før du tar imot gåva og opnar den. Peter seier at gåva blei forakta av menneske, men den er utvald og dyrverdig for Gud — og for kvar den som tek imot den og tek den i bruk.

Den er ikkje påverka av inflasjonen, den blir aldri devaluert eller går ned i verdi. Dei gåvane du fekk til jul har nå ei veka etter, for det meste tapt sin verdi og interesserar deg ikkje lenger. Men Guds gåva blir dyrare og verdfullare for deg di meir du lærer den å kjenna og ser kva du har fått, den blir uunnværlig for deg både i livet og i døden.

Juledag var eg til kyrkja, og der brukte presten eit bilet som eg ikkje kan gløyma. Han sa at Gud har gitt oss gåva. Men det er på same måten som når me får ein pakke i posten. Først får me eit følgebrev, som fortel at pakken er gitt og komen, og kan hentast i posten. Om me får ti slike varselkort, som fortel at den er til oss og ber vårt namn og adresse, så hjelper det oss lite om me ikkje

går og tek imot den og får ihende innhaldet i den. Slik er det også med Guds gåva. Jesus er gitt av Gud og sendt til alle. Me har fått melding om det, mange gonger og på mange måtar, adressa er klar. Men kva hjelper det om me ikkje går dit den er å få, og tek imot han, lærer innhaldet å kjenna og tek det i bruk.

Har du teke imot den gåva Gud har sendt deg? og som han pånytt minna deg om nå til jul. Han stod nok for hjartedøra og banka også denne jula, men ba du han koma inn, inn i ditt hjarta og inn i ditt liv?

Om det ikkje blei i jula, så kan Guds gåva hentast og takast imot til alle tider i året. I mars som kjem blir det førti år sidan eg tok imot Jesus, Guds gåva, som ingen angrar. Du spør kanskje korleis det går til å ta mot Jesus, og eg skal prøva å svara. Det tok til med Guds kall, som viser seg i at livet, verda og synda vert tomt og verdlaust og du lengtar etter noko anna, du vert livslei og lengtar etter noko å leva for.

Du får ei sorg som er etter Guds hug, sorg over synda og sorg over deg sjølv, som verkar omvending til frelse, som ingen angrar. Det vil seia at du misser trua på deg sjølv, og får bruk for og lengtar etter frelse. Då kjem du i hug, og er mottakeleg for ordet om Jesus. Eg gløymer aldri den stunda då eg tok imot ordet, og gav opp motstanden mot Anden og ordet, og ba Jesus inn i hjarta og liv. Har du gjort det? Om ikkje det, så kan du gjera det her og nå. Å ta mot Jesus, det vil seia å ta mot Ordet om Jesus, troens ord som vi forkynner, seier Paulus i Rom. 10. kap. «For med hjarta trur ein til rettferd, og med munnen vedkjenner ein til frelse. For alle som kallar på Han, skal bli frelst». Prøv det, gå ut på Guds eie ord, og vedkjenn deg *Jesus*, hans nåde og hans frelse!

Når pakken opnar seg, det vil seia Ordet opnar seg, då ser du Guds frelse, Guds gåva. Då skal eg lova deg at du blir glad, nei at det

var slik, det hadde eg aldri tenkt, tenk at det var så enkelt, berre å ta imot det Gud har gitt det som er gjort av Jesus, ein fullkommen og fullført frelse, ved trua på Jesus.

Då først ser du innhaldet av den gåva som ser så ringe ut i det ytre. Frelst av nåde, uforkyldt, ved og i Jesus åleine. Fred på jord, song englane. Det vil seja at han som er vår fred, med di han gjorde fred, reiv ned gjerde millom oss og Gud, tok bort all vår synd for Gud, han kom nå ned til jorda, blei fødd av ei kvinna og lagt i ei krubba. Hans offer, død og blod som blei gitt for dine synder, der har Gud gitt deg fred med Gud og i samvitet. «Fred med Gud i ei god samvittighet», sa dei gamle. Er ikkje det noko for deg som lid under ei vond samvittighet, dag som natt, den er som ein vulkan som alltid ulmar og brenn i det indre og av og til bryt fram?

Guds velbehag, song også englane, bland menneske. Kva tyder det. Er det slik som den nye bibeloversettinga seier det: «Guds hugnad bland menneske som Gud har behag i» Eg trur det er misstydt og galt oversett. Bibelen fortel fleire gonger at Gud ropa frå himmelen ned over Jesus: «Dette er Son min, som eg har velbehag i, hør han!» Jesus er det einaste menneske som Gud har behag i, og julenatta forkynnte englane at nå var han komen ned iblant menneske. Og Bibelen lærer klart at Gud har ikkje behag i noko menneske, dei som er i kjøtet kan ikkje tekka Gud. (Rom. 8, 8). Berre det menneske som ved trua har Jesus i hjarta og liv, og er i Jesus, kan tekka Gud, og der er Guds hugnad.

I han finn du også at du har forlating for alle dine synder, og har fått ei rettferd som står for Gud og gjer at du er uten flekk og lyte i Guds auga, og eit liv som er evig som Jesus er evig. «Når Jesus, vårt liv, blir openberra, då skal me openberrast med han i herleidom (Kolles. 3 kap. I Guds gave, fann du også eit gave og arvebrev som fortel at Du er Guds barn, men er du barn, så er du og arving, Guds arving og Jesu Kristi medarving.

Du er svart i deg sjølv, men i Han er du rein og yndig for Gud. I deg sjølv har du ingen ting, men i Han eig du alt, og du kan gjera mange rike. For du har funne skatten over alle skattar, han som alle skattar finst løynde i og blir gitt ved. Slik talar Guds ord, Gud sjølv.

Det å bli frelst er ikkje noko du skal gjera eller bli. Nei, det er å ta imot det som Gud har gjort for deg, og har gitt deg uforskylt av nåde i og ved Jesus Kristus. Det er å oppsökja Gud med «følgebrevet», det vil seja Guds ord og evangelium som gir deg melding om at Jesus er gitt for deg, har sona dine synder ved sitt blod, o.s.v., og be om å få det som ordet forkynner er ditt.

Den som ikkje trur at det følgebrevet melder er sant, han vil vel heller ikkje gå til posthuset for å be om pakken. Slik er det også med Guds gåva, berre den som trur oppsökjer Jesus og tek imot gåva. Evangeliet er ei Guds kraft til frelse, for kvar den som trur.

Tek du imot Jesus og får openberra for hjarta det som Gud har gitt oss i han, då er eg viss om at du ved neste nyttår kan sjå tilbake på jula og året som gjekk med glede og takk til Gud, med fred i samvitet og fred med Gud. Du vil nok sjå mykje både hjå deg sjølv og omkring deg som du må syrgja over, men du vil sjå mykje meir som du gled deg over. Og i hjarta vil du syngja med englane: Æra vere Gud i det høge, fred på jorda og hugnad millom menneske.

Amund Lid.

To slags frimod

Kasta difor ikkje burt frimotet dykker, som hev stor løn! Hebr. 10, 35. At her er fleire slags frimod det fortel Guds ord.

Luk. 18. 8-13 fortel om to mann som gjekk opp i templet for å be. Ein av dei var frimodig

og gjekk langt fram. Den andre var redd og skjelvande for Guds auga. Kva var årsaka? Den første kjente ikkje seg sjølv - heller ikkje Guds hellighet. Han hadde streva, bedt, forsaka og gitt, dertil hadde hans liv lukkast så pass at han var fornøyd med seg sjølv, og takka Gud for hjelpa. For vi trur alle at krismod å bekjenna sin kristen stand. Dei som trur dette, seier alltid : «Du må vera frimodig, du må bekjenna så veks trua og då vert du ein sterk kristen, og då kjem du langt fram. Dette kan det naturlege menneske og vera med på. Men kor sårt å sjå slike folk, dei vart styrkte i si eiga rettferd, og so veks fri-modet i pakt med tilliten hos andre menneske. Dersom dei vinn over ein del ytre synder og feil, so får Gud takk. Men når dette er burte og vart teken frå dei, då vart det strid og bitterheit.

Vil du høyra kva Herren seier om dette fri-modet? «Herre! Herre! hev me ikkje tala profetord i ditt namn, og drive ut vonde ånder i dit tnamn, og gjort mange under i ditt namn? Då skal eg segja dei beint ut: Eg hev aldri kjent dykk. Gakk ifrå meg, de som gjorde urett!» Matt. 7, 22. Dei har alt fått si løn, for syndens løn er døden. Tross all fri-mod og gjerning var dei i sine synder. All, - all frimod og guds frykt som er grunna på menneske er fordømd. Det gjeld vår kunn-skap, våre gjerninger, vår vedkjenning, våre opplevinger, eller det har lukkast med vårt liv. Ja, endå om vi takkar Gud for hjelpa, så held det ikkje. Her er det striden vert so hard mellom kjøt og ånd. Det naturlege menneske sin kunnskap, helliganden og ordet sin knusande dom over menneske hjarta. Det som berre emna på det som vondt er like frå ungdomen av. — Kven kan då verta frelst?

Tollmannen stogga ved døra i tempelet. Kvifor stogga han der? Var det ikkje frimodet som svikta hos han? Her i helligdomen såg han sitt eige liv i det rette lys. Då kom lyset frå Gud over hans hjarta. Han fekk då den rette nød over livet og gjerning. Han vil-

de ikkje ein gong lyfta augo mot himmelen, men slo seg for bringa og sa : Å Gud, ver meg syndaren nådig! Tenk denne bøn vart hørt i himlen. Gleda er stor i himlen over ein syndar som har bruk for nåde, og plassen ved døra, der offeralteret står. Det ser ut for, at det er få som har bruk for plassen ved døra og offeralteret.

Nei, vi må lenger, seies det so ofte i dag. Men det seier ikkje Guds ord. Han var rett-ferdigjord då han gjekk heim til sitt hus, men hin ikkje. Det ligg til vår syndige natur å vilja vera langt framme. Det smaka ikkje for kjøt og blod å stå ved døra som ein for-tapt syndar.

Trengsla, motgang og alt synes so miss-lukka for ein kristen. Du kan berre gi opp, det nyttar ikkje for deg, du får ingen seier i ditt liv, heller ikkje svar på dine bøner. Men då er det frimodet og trua skal prøvast, kvar den har sin grunn. Det er dette Heb. 10 ta-lar om. «For med eit einaste offer hev han for alltid gjort dei fullkomne som vert helga. So hev me då, brør, i Jesu blod frimod til å ganga inn i heilagdomen, som han hev vigt oss ein ny og levande veg til gjennom for-henget, det er hans kjøt, og me hve ein stor prest yver Guds hus.»

Her er frimodet sin rette og einaste grunn. Midt i all strid, motgang og vanæra. Det er tollaren, røvaren og alle syndarar sitt einaste håp og trøst. Som rettferd, fred, frelsa og nåde er knytta til ein person, so er og frimo-det knytta til ein person. Tenk, få vedkjenna seg Jesus, som broder, venn, Herre og brud-gom her i livet.

Det menneske som stig fram i tillit og fri-mod til det stedfortredaren gjorde, skal få løn. Ja, stor løn. Synda vert tilgitt, og hjarta får nytt liv. Her er kristen-livet sin store løyndom.

«Jeg er et intet, men Kristus mitt alt inntil i dag, til i dag! Han på min regning har skre-vet betalt inntil i dag, til i dag. Kristus kor-festet, ei annet jeg vet, Han brakte soning

da døden han led, Han er min frelse, min glede min fred, Inntil i dag, til i dag.»

Odd Dyrøy.

Hva er det å be?

Av O. Hallesby

«Se jeg står for døren og banker . Om noen hører min røst og åpner døren, da vil jeg gå inn til ham og holde nattverd med ham, og han med meg.» Åpenb. 3, 20.

I hele Skriften tror jeg neppe jeg kjenner noe ord som kaster klarere lys over bønnen enn dette. Jeg synes det er *nøkkelen* som åpner døren for meg inn til bønnens hellige og salige verden.

Å be er å lukke Jesus inn.

Her får vi for det første høre at det er ikke vår bønn som setter Jesus i bevegelse. Men det er Jesus som får oss til å be : Han banker på. Med det gir han til kjenne at han vil inn til oss. Vår bønn er alltid en virkning av at Jesus banker på hos oss.

Nå faller det et nytt lys over det gamle profetord : «Før de roper, vil jeg svare, og mens de ennå taler vil jeg høre.» Esa. 65, 24. Ja, i sannhet, før vi roper, gir han oss sitt nådige vink om den gave han har bestemt seg til å gi oss. Han banker på for å få oss til, ved bønn, å åpne oss og ta imot den gaven han allerede har utsett til oss.

Fra gammel tid har man kalt bønnen for *sjelens åndedrett*. Og det er et utmerket bilde.

Den luft som kroppen trenger, omgir oss på alle kantar. Den vil selv inn til oss og trykker på. Det er jo vanskeligere å holde pusten enn å puste. Vi behøver bare å åpne munnen, så går luften inn i lungene våre og gjør sin livgivende gjerning i hele kroppen.

Den luft sjelen trenger, omgir også oss alle,

til alle tider og på alle kanter. Gud omgir oss i Kristus på alle sider med sin mangeartede og helt tilstrekkelige nåde. Vi behøver bare å åpne sjelen.

Og nå er bønnen sjelens åndedrett, det organ som slipper Jesus Kristus inn i våre visne og tørre sjeler. Han sier : «Om noen åpner døren, da vil jeg gå inn.»

Merk deg nøyne hvert ord her : Det er ikke vår bønn som *trekker* Jesus inn i sjelen. Det er heller ikke vår bønn som *beveger* Jesus til å gå inn hos oss.

Han behøver bare *adgang*. Så går han selv inn. For han *vil* inn. Og han går inn over alt hvor han ikke nektes adgang.

Som luften går stille inn når vi puster, og gjør sin regelmessige gjerning i lungene våre slik går Jesus stille inn i våre hjerter og gjør sin gode gjerning der inne.

Han kaller det å *holde nattverd* med oss.

Etter bibelsk språkbruk er dette felles måltid en betegnelse for det fortrolige og festlige samvær. Dette gir oss et nytt glimt inn i bønnens vesen : den er av Gud tenkt som et fortrolig og festlig samvær mellom Gud og mennesket.

Se nå her hvor nådig bønnen er ordnet.

Å be er ikke noe mer innviklet enn å lukke Jesus inn til vår nød. Å be er å gi Jesus adgang til å bruke sin kraft på vår nød. Å be er å gi Jesus adgang til å forherlige sitt navn på vår nød.

Bønnens resultat er derfor ikke avhengig av kraften hos dem som ber. Det er ikke hans intense vilje eller hans brennende følelse eller hans klare gjennemtenkning av bønneemnet som er betingelse for bønnhørelsen. Nei, Gud skje lov at bønnens resultat ikke er avhengig av dette !

Å be er ikke mer innviklet enn dette å lukke opp så Jesus får komme inn til vår nød og bruke sine krefter.

Hvilke nåde !

Han som gav oss bønnen, han kjenner oss godt. Han vet «hvorledes vi er skapt, han

kommer i hu at vi er støv.»

Derfor ordnet han bønnen slik at den mest kraftløse kan bruke den. For å be er bare å lukke opp for Jesus. Og det krever ingen kraft. Det er bare spørsmål om vår vilje. Vil vi ha Jesus inn til vår nød? Det er bønnens ene store hovedsak.

Da Israel hadde syndet mot Herren i ørkenen, sendte han over dem noen serlig giftige slanger. I denne nød bøyde folket seg og ropte til Gud om nåde. Og Herren forbarmet seg over det gjenstridige folk. Likevel tok han ikke slangene bort, men han lot Moses reise en slange av kobber midt i leiren, så alle kunne se den. Og så bestemte han i sin nåde at de som var bitt av slangene, bare behøvde å vende seg og se på kobberslangen, så skulle de på stedet få den kraft som leget dem fra den dødbringende giften.

Det var jo en nådig ordning. Her kunne alle bli reddet, om de ville.

Hadde Herren bestemt at de som var bitt, skulle slepe seg bort til kobberslangen og røre ved den, så ville de fleste aldri blitt hjulpet; for giften virket jo omtrent øyeblikkelig, de greidde ikke å gå mer enn noen få skritt.

Men de behøvde ikke mer enn å vende hodet og se på kobberslangen, så var de helbredet!

Nettopp slik har Herren i sin nåde ordnet hjelpen også for oss, den nye pakts slangebitte Israel: «Liksom Moses opphøyde slangen i ørkenen, således skal Menneskesønnen opphøyes, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv» Johs. 3, 14-15. Hva slags nød vi enn kommer i, sjelelig eller legemelig nød, så behøver vi bare å vende vårt blikk til ham som står ferdig med all den legende kraft som straks overvinner syndenes drepende gift og dens farligste følger i sjel og kropp.

Å be er ikke mer innviklet enn dette å vende sitt bedende blikk til Frelseren som nettopp gjennem vår nød banker på, for å komme inn til oss, og holde nattverd med oss og forherlige sitt navn.

Så enkelt er bønnen innrettet.

Vi er alle gjennemsyret av syndenes tærrende sott, vi er som dødsdømte pasienter alle sammen! Men «rettferdighetens sol er gått opp med legedom under sine vinger». Og for å bli helbredet, for tid og evig helbredet, behøver ingen av oss mer enn å slippe denne rettferdighetens sol inn over oss.

Å be er ikke mer innviklet enn å legge seg i nådens sol, å bre sin sjelelige og legemlige nød ut i det legende lys som med sine undergjørende krefter avvepner og innkapsler alle syndenes bakterier.

Å være en beder vil si å ligge i lyskur og få Jesu undergjørende kraft natt og dag inn i all sin nød.

La meg ta et eksempel for å vise hvor enkelt bønnen er innrettet av Herren. Den giktbrudne som omtales i Mark. 2, hadde gode venner. Disse visste at Jesus kunne hjelpe ham. Og så tar de og bærer ham til det huset hvor Jesus var. Men der var så fullt av folk at de ikke kunne komme inn, da tar de ham resolutt opp på taket, bryter hull og firer ham ned for Jesu føtter.

Og nå står disse gode venner sikkert og venter på det myndige ord av Jesus som i ett nå skal gjøre den syke vennen deres frisk. Men merkelig nok kommer ikke det ordet fra Jesus. Derimot får de høre et annet myndig ord: «Sønn, vær frimodig, dine synder er deg forlatt.»

Det var altså en annen bønn som ropte sterkere til Jesus. Det var den sykes bønn om syndenes forlatelse. Mannen hadde ikke sagt et ord til Jesus. Han lå bare ganske stille i sengen. Jeg har lett for å tenke meg at han lå og så på Jesus, bare så på Jesus.

Men Jesus hørte den bønn som uten et eneste ord ropte fra den syke manns hjerte om syndsforlatelse. Og Jesus bønnhørte først denne bønn. Etterpå hørte han også den annen bønn, og gjorde ham legemlig frisk.

Dette hjelper oss til å se litt dypere i bønnens hemmelighet.

Bønn er noe som går dypere enn alle våre ord, den finnes i sjelen, før vi får formet den i ord. Og den ligger igjen i sjelen når bønnens siste ord er gått over våre lepper.

Bønn er en tilstand i vårt hjerte, en sinnstilstand. Bønnen er en bestemt hjertestilling til Gud, som han i sin himmel straks kjenner som bønn, som et rop til hans hjerte. Om den formes i ord eller ikke, betyr ikke noe for

Gud, men bare for oss.

Hva er det for en sjeletilstand?

Hvordan ser den hjertestilstanden ut som Gud kjenner som bønn?

Jeg vil nevne to ting. Det første er hjelpebosetheten, og det andre er troen. Det får vi høre mer om i neste nummer av bladet.

Fra «Bønnens verden»

Jeg gikk missmodig og syk og sår

Mel.: Ved Jesu føtter ei stille stund

Jeg gikk missmodig og syk og sår
Så skyldbetynet fra år til år
Jeg så min synd og min skam og last
Men loven bant meg og holdt meg fast.

Jeg nynnet alltid på samme sang
Det må bli bedre en annen gang
Jeg ba og leste i Herrrens ord
Men fikk ei hvile ved nådens bord.

Det var kun møyne og strev og kav.
Til jeg fikk se ham min byrde bar
fikk høre ordet om synderes venn.
At jeg i ham er fullkommen ren.

Da løstes blikket ifra meg selv
Guds ord forkynte: Se alt er vell.
Din synd er sonet og slettet ut
En stedfortreder er sendt av Gud.

Han drog meg opp av det dype dynn
Min fot han satte på klippegrunn.
I hjertet fødtes den nye sang
Om navnet Jesus - så skjønn en klang.

Takk kjære Jesus, du banet vei
gikk under loven som det var meg
Oppfylte alle Guds bud og krav.
Foruten synd. Til Guds velbehag.

Min venn som vandrer så fredløs om
Nå Jesus kaller. Han hvisker kom
all synd du kjenner all sorg du bær
Ble lagt på Jesus du frikjøpt er.

Snart kommer Jesus i himlens sky
og henter bruden, alt ondt må fly.
Da ser vi skaren som berget er.
De priser Lammet for tronen der.

Ragna Brendtøy